

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A tájkarakter-védelem a hazai természetvédelmi szabályozás és az Európai Táj Egyezmény végrehajtása keretében

---

Dr. Kiss Gábor
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály

Tájkarakter – szakmai közelítés

Tájjelleg (tájkarakter): a természetes és a művi (mesterséges) tájalkotó elemek aránya és térbeli elhelyezkedése (*MSZ 20370:2003*).

Tájkarakter – szakmai közelítés

Tájkarakter (landscape character): a tájalkotó tényezők, valamint a természeti és művi tájelemek eltérő és felismerhető mintázata, amely következetesen jelenik meg egy adott típusú tájban (*Swanwick, C. 2002 alapján*).

Tájkarakter-védelem – jogi közelítés

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény

„gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a *jellegét* meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.”

„biztosítani kell a *táj jellegének*, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását a történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével.”

Tájkarakter-védelem – jogi közelítés

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény

7. § (4) A *táj jellege*, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és a tájképi adottságok *megóvására* vonatkozó részletes szabályokat ... a Kormány állapítja meg.

85. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza
1. a *táj jellege*, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és a tájképi adottságok *megóvására* vonatkozó szabályokat;

Tájkarakter-védelem – szakmai közelítés

Tájjelleg védelem: a táj alkotó elemeinek, a tájszerkezetnek és a tájképnek a megőrzésére irányuló tevékenység (*MSZ 20370:2003*).

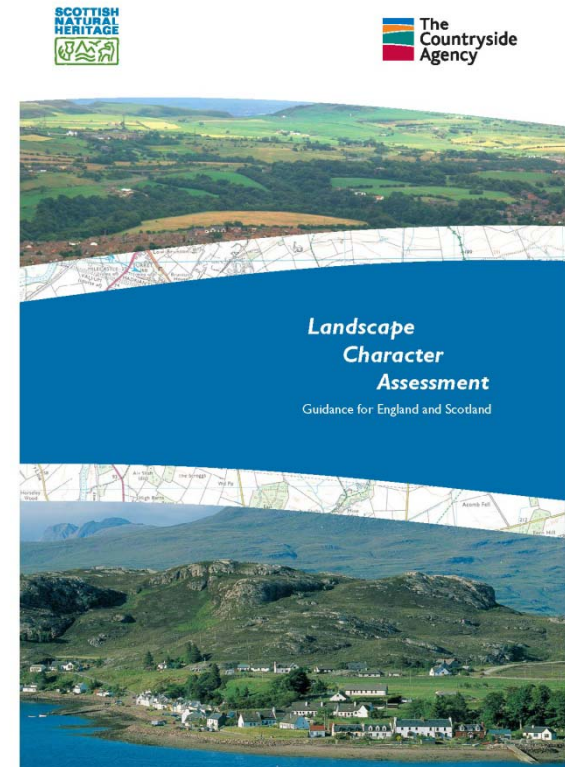
Az Európai Táj Egyezmény végrehajtása

A tájegyezmény részes felei vállalják, hogy nemzeti szintű intézkedések keretében

- *„számba veszik a területükön található tájakat;*
- *elemzik jellemző vonásaikat, valamint azokat a hatásokat, amelyek alakítják őket;*
- *számon tartják a változásokat;*
- *értékelik az így számba vett tájakat, figyelembe véve azokat az értékeket, amelyeket az érdekelt felek és az érintett lakosság nekik tulajdonít.”*

Az Európai Táj Egyezmény végrehajtása

- közös módszertani kiindulópont –
Swanwick, C. (2002): Landscape Character Assessment. Guidance for England and Scotland. The Countryside Agency and Scottish Natural Heritage.
- tájkarakter alapú tájosztályozás
- Hogyan és mire használjuk?

Tájkarakter alapú tájosztályozási rendszer kidolgozása

- Felhatalmazások – Európai Táj Egyezmény munkaprogramja, NKP-IV., NTA-IV., NBS
- Pályázati tervezés (Lechner Lajos Tudásközpont, BCE, NyME, FM NPTF, ...)
- A tájkarakter-védelem szellemiségének megjelenése az OTrT tájképi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetében
- Szemléletformálás, képzés

Tájképvédelem és/vagy tájkarakter-védelem

- tájkarakter-védelem – központban a táj megőrzésre érdemes karakterelemeinek / kulcstényezőinek megőrzése

A táj dinamikus megközelítése

Az év épülete 2011 – ipari építészet (ArchDaily.com)

Tájképvédelem és/vagy tájkarakter-védelem

- tájkarakter-védelem – központban a táj megőrzésre érdemes karakterelemeinek / kulcstényezőinek megőrzése

Kevésbé szubjektív, de ...

Erős szakmai megalapozottság szükséges!

